

Examenul național de bacalaureat 2023

Proba E. a)

Limba și literatura română

Simulare – Giurgiu

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Prin mijlocirea lui Maiorescu, se pare, Carmen Sylva a făcut cunoștința celui mai mare și mai nefericit dintre poeții noștri. Într-o zi, cu toate împotrivirile acestuia, care era un însingurat aflat sub stăpânirea tulburătoarelor muzici interioare, Maiorescu a reușit să i-l aducă. Regina mi-a descris nu o dată acea scenă rămasă de neuitat, pentru că mai târziu, datorită lui Mite Kremnitz, ea urmărise, pas cu pas, chinurile bolii ce se abătuse asupra lui Eminescu. „Ne apărea neliniștit și răvășit, ca venit din altă lume – îmi spunea ea –; tenebros, el îmi amintea de Manfred și de Faust, de chipurile palide și răvășite ale marilor romantici. Maiorescu mi-a povestit că, pentru a mi-l prezenta, încercase să-l determine să-și comande un costum mai deschis și pe care prietenii puteau să i-l procure. «Ori mă va primi așa cum sunt, ori nu voi mai merge deloc la ea»“ – declarase Eminescu neîmblânzit. „Avea pe chip – adăuga regina – acel vag surâs crispat și copilăresc ce se zărește pe portretul lui Shelley.“ Și a exclamat: „Sunt sigură că nebunia poezilor nu se poate asemăna cu o alta! [...] Eminescu se amuza deșirând fraze și sonorități verbale. Mi-a sărutat grăbit mâna, privindu-mă cu o privire potolită, dar pătrunzătoare, ce voia parcă a-mi secătui spiritul, spre a rămâne pentru el un subiect de curiozitate sau interes, mă compătimii că nu cunoșteam îndeajuns Moldova lui natală. Privirile-i căutau departe, dincolo de ziduri.

Cu toate că nu am trezit în el nici simpatie, nici interes, în toată viața mea el a rămas pentru mine imaginea Poetului însuși, nici a celui blestemat, nici a celui inspirat, ci a acelui poet aruncat dezorientat pe pământ, nemaștiind cum să regăsească aici comorile pe care le poseda. Avea vocea răgușită, dar duioasă, ca a turturelelor spre toamnă. Când i-am laudat versurile, a înălțat din umeri: «Versurile se desprind de noi ca frunzele moarte din copac», a suspinat el, readus pentru o clipă la realitate. [...] I-am propus o ceașcă de ceai, pe care, acceptând-o, a primit-o din propria-mi mână cu stângăcie, însă cu blândețe. A băut ceaiul cu sete. Trăsăturile feței trădau oboseala unei tinereți trăite fără bucurie. Degetele-i erau lungi și înghețate, obrații brăzdați de riduri albastrii, gura foarte expresivă, cu buze fine, îi traducea toate emoțiile...”

În notele mele de atunci aflu această descriere pe care mi a făcut-o regina, precum și amintirea de a fi văzut-o mereu stăruind asupra aceluiași subiect: alienarea lui Eminescu, nebunia poezilor, care nu se aseamănă cu nici o altă nebunie.

Evident că regina Carmen Sylva prefera pe Alecsandri lui Eminescu. Alecsandri era pentru ea mai ușor de înțeles. Eminescu rămânea inaccesibil aceluia ce nu cunoștea în profunzime limba română, dar fiorul Sărmanului Dionis trecuse asupra-i. Ea mi-a mărturisit de mai multe ori că nu reușea să se dezbare de viziunea ce i-o lăsase Eminescu: „tânăr încă și aplecat asupra genunei“. Apoi continua: „Mi-

am dat foarte bine seama că, din tot ce i-am oferit în timpul vizitei, ceașca de ceai pe care i-am servit o eu însămi a fost singurul lucru care i-a făcut plăcere – ceva ce semăna cu sentimentul unui zeu servit de o muritoare....“

Elena Văcărescu, *Memorii*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *pas cu pas*.

6 puncte

2. Menționează două trăsături fizice ale lui Mihai Eminescu, utilizând informațiile din textul dat.

6 puncte

3. Precizează subiectul asupra căruia insistă regina, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat.

6 puncte

4. Explică un motiv pentru care, în viziunea autoarei, Alecsandri era mai ușor de înțeles pentru regina Carmen Sylva.

6 puncte

5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, atitudinea lui Mihai Eminescu față de regina Carmen Sylva în timpul vizitei, așa cum reiese din textul dat.

6 puncte

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă implicarea unor personalități istorice în viața culturală este sau nu importantă, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Memorii* de Elena Văcărescu cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente;

14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte.

6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Soarele-n zenit ține cântarul zilei.

Cerul se dăruiește apelor de jos. Cu ochi cumiști dobitoace în trecere

își privesc fără de spaimă umbra în albi.

Frunzare se boltesc adânci

peste o-ntreagă poveste.

*Nimic nu vrea să fie altfel decât este.
Numai sângele meu strigă prin păduri
după îndepărtata-i copilărie,
ca un cerb bătrân
după ciuta lui pierdută în moarte.*

*Poate a pierit sub stânci.
Poate s-a cufundat în pământ.
În zadar i-aștept veștile,
numai peșteri răsună,
pâraie se cer în adânc.*

Lucian Blaga, *În marea trecere*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-o nuvelă studiată*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale nuvelei, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper). Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.